

Bogdán Péter

Tudományos segédmunkatárs

MTA Társadalomtudományi Kutatóközpont

Kisebbségkutató Intézet

Az állami oktatáspolitikai és a civil oktatási kezdeményezések egymásra hatásai

A tradicionális oktatási rendszer a – többségében – fehér középosztály értelmiségi értékeit preferálja, nem alkalmazkodik a halmozottan hátrányos helyzetű roma (és nem roma) gyermekek eltérő szociokulturális adottságaihoz és igényeihez, azaz a tradicionális iskola bukattja és szegregált osztályokba sorolja az általa kiszorított roma (és nem roma) diákokat. A civil szféra ezzel a jelenséggel szemben az 1990-es évek közepétől határozottan fellép.

Reform- és alternatív pedagógiai modellek sora jön létre, amelyek hatékonyan teszik sikeressé a halmozottan hátrányos helyzetű roma és nem roma diákokat, egyben példát mutatva az állami oktatáspolitikának arra, hogy az általa működtetett tradicionális oktatási rendszer ezen veszteségei mégiscsak lehetnek sikeresek, ha az oktatási forma igazodik a szociokulturális adottságaikhoz és igényeikhez.

Az állam válasza az, hogy továbbra is működteti a kirekesztő, megbélyegző, szegregáló tradicionális oktatási formát, de felkarolja a reform- és alternatív pedagógiai eljárásokat is, amelyeket azonban nem az eredeti filozófiájuk szerint működtet, hanem a maga képére formál, ezáltal új típusú szegregációt és a roma önszerveződés letörését eredményezve.